

بلاوکر اوہى رۆژنامەوانى

چارەسەرکردنى ئەو بوارانەى كە لاوازن لە عێراق بۆ چاكبوونەوہ لە پەتای قایرۆسى كۆرۆنا

بەغدا، 11 ئاب 2020- شكستی خستەرووی ئەو بوارانەى كە لاوازن لە عێراق ئەگەرى ھەبە بێتە ھۆى زیادبوونی ھەژارى سەخت لە وڵاتدا، بەپێى راپۆرتىكى نۆى كە ئەمڕۆ لەلایەن بەرنامەى نەتەوہ یەگرتووہکان بۆ پەرەپێدان لە عێراق خرابە روو.

كارىگەرى قەیرانى نەوت و قایرۆسى كۆرۆنا لەسەر ئەو بوارانەى كە لاوازن لە عێراق، ناوئێشانى ئەم راپۆرتەى كە باسى لایەنە سەرەكیەكانى ناسكیتی دەكات لەرووی نابوورى و ژینگەى و سیاسى و كۆمەڵایەتى و ئاسایشەوہ لەگەڵ كارىگەرى ئەمانە لەسەر عێراق، لەدۆخى ئەم پەتایەى ئێستادا وە دەرنجامى قەیرانى نەوت.

ئەم راپۆرتە یەكەمینە لە زنجیرەى راپۆرتى سیاسەت كە بەرنامەى نەتەوہ یەگرتووہکان بۆ پەرەپێدان دايدەریژت لەسەر كارىگەرى پەتای قایرۆسى كۆرۆنا لە عێراق. ئەم راپۆرتە پێشنيارە سەرەكیەكان دا بین دەكات بۆ ھارىكارىکردنى حكومەتى عێراق و لایەكانى پەرەپێدانى ناوخۆى و كۆمەڵگەى نیودەولەتى بۆ پەرەپێدانى ستراتیژیەتەكان كە دەبنە تواندارکردنى عێراق بۆ چاكبوونەوہ لە كارىگەرى كۆلكارەكانى ئەم پەتایە.

نۆینەرى نیشتەجێى بەرنامەى نەتەوہ یەگرتووہکان بۆ پەرەپێدان لە عێراق، زینە عەلى ئەحمەد، وتى: "لە وڵاتانەى كە لە دۆخى ناسكدان، پەيگەر بەندى حكومەت و تۆرى سەلامەتى كۆمەڵگە لاوازن و بە شێوہیەكى ناتەواو پنیویستى بەنەرەتەكانى كۆمەڵانى دۆخناسك دەخەنە روو لە كۆمەڵگەدا. ئەمەش دەبێتە نایەكسایى قۆلتى كۆمەڵایەتى."

ھەر وھا وتیشى: "مەملانى و گەندەلى چەندان سألە بۆتە ھۆى لەمپەر و پەكەوتنى سەقامگىرى عێراق و سەرکردنى بوژانەوہى. ھەر لەسەرەتای ئەم پەتایە و قەیرانى نەوت بۆتە ھۆى زیادکردنى ئەم دۆخە لاوازیەى كە بە وڵاتدا تێپەر دەبێت."

"لایەنە جیاوازانەكانى ناسكیتی لەم راپۆرتەدا خراوتە روو وە جەخت كراوتەوہ سەر ئەوہى ناسكیتی عێراق لە دەرنجامى یەك رووداوى كارساتبار نیە، بەلكو چەندان ھۆكارى ئالۆز بۆتە كارىگەر خستە سەر ھەموو لایەنەكانى پەرەپێدانى وڵات و ئەمانە لە نزىكەوہ دەبیت مامەلەیان لەگەڵ بكریت لەكاتى پەرەپێدانى سیاسەتەكانى یارمەتیدانى عێراق بۆ چاكبوونەوہ لەم پەتایە."

"مامەلە كردن لەگەڵ ناسكیتی عێراق لەرووی خستەرووی ئەم ھۆكارە سەرەكیانەوہ زۆر گرنگە بۆ بەدەستھێنانى ئەجیندای 2030 و خستەوہسەرى عێراق بۆ رچكەى بوژانەوہ و پەرەپێدان. ھىوادارىن ئەم سیاسەتە نامرازىكى بەسودبیت بۆ ھاوبەشان لە دارشتنى سیاسەتى پتەو بۆ چاكبوونەوہى وڵات لە پەتای قایرۆسى كۆرۆنا."

ئەم راپۆرتەى سىياسەت، تېگەشتىنىكى فرە رەھەندى بۇ دۇخى ناسكىتى پەيرەوه دەكات بنەما لەسەر ئەم چەكمەى كە گەشەپپىدراوه لەسەر لەلايەن رېكخراوى ھارىكارى ئابوورى وپەرەپپىدان و دارىژراوه لەگەل دەزگاكانى نەتەوه يەكگرتووهكان لە عىراقدا، بە تايبەتى رېكخراوى نەتەوه يەكگرتووهكان بۇ كشتوكال و خوراك، و رېكخراوى نېودەولەتى كۆچ، و رېكخراوى نەتەوه يەكگرتووهكان بۇ كار و سندوقى نەتەوه يەكگرتووهكان بۇ دانىشتوان، و سەندوقى نەتەوه يەكگرتووهكان بۇ مندالان، و دەزگای نەتەوه يەكگرتووهكان بۇ يەكسانى رەگەز و بەھىزکردنى ئافرەتان، و بەرنامەى خوراكى جىھانى و رېكخراوى تەندروستى جىھانى.

راپۆرتى سىياسەتى داھاتووى بەرنامەى نەتەوه يەكگرتووهكان بۇ پەرەپپىدان لە عىراق رومالى لايەنەكانى پاراستنى كۆمەلايەتى و سەقامگىرى ئابوورى بچوك و پىكەوه ژيانى كۆمەلايەتى و دۇخناسكىتى ناومال لەخۆ دەگرت.

ئەم راپۆرتەى كاريگىرى قەيرانى نەوت و فايرۆسى كۆرۇنا لەسەر ئەم بوارانەى كە لاوازن لە عىراق بەر دەستە لە مألپىرى بەرنامەى نەتەوه يەكگرتووهكان بۇ پەرەپپىدان لە عىراق.

بۇ زانىارى زياتر، تىكايە پەيوەندى بىكەن بە:

فەى داوود، راپوژىكارى راگەياندن و پەيوەندىبەكان، fay.daoud@undp.org، +964781976460

###

بەرنامەى نەتەوه يەكگرتووهكان بۇ پەرەپپىدان رېكخراوى سەرەمكىە لە نەتەوه يەكگرتووهكاندا كە ھەول و كوشش دەكات بۇ كۆتايى ھىنان بە نادادپەرەزى و ھەژارى و نايەكسانى و گۆرانكارىبەكان لە كەشوھەدادا. بە كارکردنمان لە تۆرپكى فراوانى شارەزايان و ھاوبەشاندا لە 170 و لاتدا، ئېمە يارمەتيدەرىن لە بنیادنانى چارەسەرى يەكخراو و ماوه درىژ بۇ خەلكى و ھەسارەكەشمان. زياتر بزانه لەرئى مألپەرەمەمان iq.undp.org يان فۆلۇومان بىكەن لە UNDPinIraq@.

كۆمەلگای نەتەوه يەكگرتووهكان - D1، ناوچەى سەوز، بەغدا، عىراق | www.iq.undp.org